

Nr 10.

Av herr **Andersson, Per, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, m. m.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 49 till innevarande urtima riksdag föreslagit, att grundavgiften vid beskattningen av spritdrycker skall höjas med 2 kr. för den första litern, som en köpare uttager under löpande månad, och med 4 kr. för en var av de följande. Som skäl härtill har departementschefen anfört, att i det nuvarande läget är det oundgängligt att av spritkonsumtionen utvinna ökade statsinkomster. Man tror sig även genom den föreslagna åtgärden kunna vinna en ökad nettoinkomst åt statsverket på omkring 63 milj. kronor.

Denna finansministerns beräkning ter sig dock enligt mångas mening allt för optimistisk. Säkerligen kommer allmänheten att på ett helt annat och betydligt kraftigare sätt reagera häremot än som såväl departementschefens som kontrollstyrelsens beräkningar ge vid handen. Det stora flertalet av spritförbrukarna äro nämligen inte i den ekonomiska ställningen, att de kunna eller äro villiga att betala ett hur högt pris som helst för denna vara. Fråga är om inte, därest finansministerns förslag skulle vinna bifall, resultatet komme att bli en betydligt mindre inkomst än som beräknats. Vad detta innebär ur de starkt ansträngda statsfinansernas synpunkt är lätt att förstå. Verkningarna av den relativt lindriga höjning av spritskatten, som skedde 1932 och 1933 och som medförde att konsumtionen då sjönk med omkring en sjättedel, ger stöd för en dylik uppfattning.

Enligt vår mening vore det därför bättre att gå mera försiktigt fram, för att verkligen bereda ökade inkomster, vilket vi för vår del anse synnerligen eftersträvansvärt. En måttlig prisförhöjning tro vi också att flertalet spritkonsumenter komma att finna sig i. En sådan höjning bör dock begränsas till en krona för de två första litrarna under samma månad och till två kronor för en var av de följande.

En beskattning efter dessa grunder kommer kanske inte heller den att giva statsverket en så pass stor ökad nettobehållning som 63 milj. kronor, men vi tro dock, att den kommer att medföra större inkomster än som skulle utvinnas om propositionen bifalles.

En följd av en allt för hög beskattning kan också bliva, att olaglig tillverkning av och handel med spritdrycker kommer att främjas. Denna synpunkt tillmäta vi synnerligen stor betydelse med hänsyn såväl till att rättsuppfattningen kan undermineras av en ökad olaglig rusdryckshantering som till de direkta skadliga verkningarna ur social synpunkt därav.

På grund av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att beskattningen av spritdrycker höjes med 1 krona för vardera av de två första och med 2 kronor för envar av de följande litrarna, som en köpare uttager under samma månad.

Stockholm den 20 okt. 1939.

Per Andersson.

Axel Löfvander.

Verner Andersson.